

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

การศึกษามิบบทหน้าทีในการพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้มีคุณภาพที่สามารถจะพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของตนเอง ครอบครัว และบ้านเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องมุ่งเน้นพัฒนาให้เยาวชนและประชาชนมีความรู้พื้นฐานที่เพียงพอ รู้จักคิด รู้จักใฝ่หาความรู้ ประสบการณ์ด้วยตนเอง รู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหา รู้จักพัฒนา มีทักษะในการทำงาน มีค่านิยมที่ดีงาม และส่งเสริมความเป็นเลิศในความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคลตามศักยภาพที่มีอยู่ (พะยอม แก้วกำเนิด, 2534 : 2) โดยมีครูอาจารย์ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดวิทยาการให้ ดังนั้นครูอาจารย์จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในทุก ๆ ด้าน เพราะสังคมและประเทศชาติจะมีความเจริญก้าวหน้ามั่นคง และเป็นไปในรูปแบบใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพและวิธีการที่บุคคลในสังคมได้รับจากการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ และปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการให้การศึกษาของบุคคลในชาติมีคุณภาพคือ ครูอาจารย์ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2534 : คำนำ) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูอาจารย์ได้รับการยกย่องจากสังคมให้เป็นปูชนียบุคคลของสังคม

การที่จะเป็นปูชนียบุคคลของคนในสังคมนั้น คงไม่ใช่เพราะครูอาจารย์มีความรู้ความสามารถในการอบรมสั่งสอนคนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเท่านั้น แต่จะต้องอาศัยคุณธรรมของครูอาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญด้วยและคุณธรรมของครูอาจารย์จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการได้รับการอบรมสั่งสอนจากบูรพาจารย์ และการฝึกฝนพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้วยศรัทธาและด้วยสำนึกในหน้าที่ของครูอาจารย์อย่างแท้จริง (ยนต์ ชุ่มจิต, 2534 : คำนำ)

อาชีพครูเป็นอาชีพเฉพาะ เป็นอาชีพที่ต้องการบุคคลที่มีคุณสมบัติ ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการคือ (ทวีป อภิสัทธ, 2527 : คำนำ)

- 1) มีความรู้ด้านวิชาการเป็นอย่างดี
- 2) มีทักษะในการสอนอย่างผู้มีความรู้หลักการและหลักเกณฑ์
- 3) มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม และศีลธรรมประจำใจที่จำเป็น

แก่บุคคลในวิชาชีพ

ในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ด้านวิชาการนั้น แม้ว่าครูอาจารย์จะได้รับความรู้จากการอบรมสั่งสอนมาแล้วก็ตาม แต่ครูอาจารย์ก็ยังคงต้องพัฒนาตนเอง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ เพราะในการจัดการศึกษานั้นมีงานวิชาการเป็นแกนกลาง เป็นหัวใจ มีงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการประสบผลสำเร็จ หากงานวิชาการและงานสนับสนุนดำเนินตอบสนองต่อกันตามระบบการบริหารการศึกษาด้วยดี งานวิชาการซึ่งเป็นหลักเป็นธงชัยที่พิสูจน์ชัยชนะ จะเป็นเครื่องแสดงถึงความสำเร็จขั้นสุดยอดในการกิจการประณศศึกษาที่ได้รับมอบหมาย (อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์, 2528 : 26)

จากการศึกษาสภาพปัญหาของครูประณศศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประณศศึกษาแห่งชาติพบว่า ครูประณศศึกษาประสบปัญหา 4 ประการคือ (สำนักงานคณะกรรมการการประณศศึกษาแห่งชาติ, 2528 : คำนำ)

- 1) ด้านการเตรียมการสอน
- 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 4) ด้านวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ด้วยสาเหตุของสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประณศศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประณศศึกษาแห่งชาติ โดยส่วนรวมของประเทศอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจมากนักและจะเห็นได้ชัดเจนนยิ่งขึ้น

เพื่อพิจารณาระดับคุณภาพการประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นราธิวาส ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาสได้
รวบรวมไว้ดังตารางข้างล่างนี้

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ร้อยละนักเรียนที่มีผลน่าพอใจเป็นงานกลุ่ม
ประสบการณ์ ปีการศึกษา 2533-2535

กลุ่มประสบการณ์	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ			ร้อยละนักเรียน ที่มีผลน่าพอใจ		
	2533	2534	2535	2533	2534	2535
กลุ่มทักษะภาษาไทย	50.84	50.80	50.24	54.50	53.62	53.89
กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์	49.68	50.47	44.21	50.57	52.64	33.59
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	51.50	55.55	55.50	56.22	68.93	70.24
กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ	52.84	49.67	55.04	60.34	54.21	70.27
รวมทุกกลุ่ม	51.21	51.62	51.25	55.41	57.35	57.00

ที่มา : หน่วยศึกษานิเทศ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส. รายงาน
ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา
2533-2535

จากตาราง จะเห็นได้ว่าคุณภาพการประถมศึกษาของสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาสมีแนวโน้มที่จะลดลง อาจด้วยสาเหตุหลายประการ
ด้วยกัน ซึ่งวิทยา บุญสม และแนม ชินพงศ์ (2523 : 7-8) ได้สำรวจความ
ต้องการด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสพบว่า โรงเรียน
ประถมศึกษามีความพร้อมด้านหลักสูตรน้อย โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหา

ด้านการผลิตสื่อการเรียน เนื่องจากขาดงบประมาณ และได้รับบริการด้านวัสดุ และสื่อการเรียนจากหน่วยงานต่าง ๆ น้อยมาก ความช่วยเหลือที่โรงเรียน ต้องการเรียงตามลำดับได้แก่ การจัดและการผลิตสื่อการเรียน การใช้สื่อการเรียน เทคนิควิธีสอน เอกสารหลักสูตรและการประเมินผลการเรียน

จะเห็นได้ว่าปัญหาและความต้องการดังกล่าวข้างต้น ล้วนเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งสิ้น ซึ่งครูอาจารย์จะต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้วยการ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมมีการติดตามข่าวสารข้อมูลทั่ว ๆ ไป ตลอดเวลา มีการ สังสรรค์ทางวิชาการกับเพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลในแวดวงวิชาการสาขาเดียวกัน หรือต่างสาขาอย่างสม่ำเสมอ ให้ความสนใจเข้าประชุมอบรมสัมมนาในสาขาวิชาชีพ หรือวิชาการที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์แก่งานด้านวิชาการหรือด้านการสอนเมื่อมี โอกาส ตลอดจนสนใจค้นคิดและค้นคว้าทดลองเพื่อพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ และ เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ให้ก้าวหน้า มีสิ่งแปลกใหม่อยู่เสมอไม่ซ้ำซากจำเจ (ทวีป อภิสัทย์, 2530 : 39-40) ทั้งนี้เพราะการพัฒนาตนเองของครูอาจารย์ จะส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษาที่มีเป้าหมายหลักในการปรับปรุง พัฒนา และ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณสมบัติ ความสามารถ และคุณลักษณะ ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบ และปฏิบัติงานโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาของสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเอง ด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ตามขอบข่ายของงานวิชาการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของครูอาจารย์ และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการประถมศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการประถมศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อจัดอันดับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ตามตัวแปร อายุ วุฒิทางการศึกษา ระดับชั้นที่สอน ความถนัดในการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ และประสบการณ์ในตำแหน่งของครูอาจารย์
4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส กับตัวแปร อายุ วุฒิทางการศึกษา ระดับชั้นที่สอน ความถนัดในการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ และประสบการณ์ในตำแหน่งของครูอาจารย์
5. เพื่อศึกษาระดับความต้องการในวิธีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส
6. เพื่อจัดอันดับความต้องการในวิธีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

สมมติฐานการวิจัย

1. ความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส จะแตกต่างกันตามอายุ วุฒิทางการศึกษา ระดับชั้นที่สอน ความถนัดในการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ และประสบการณ์ในตำแหน่งของครูอาจารย์
2. ระดับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส กับตัวแปร อายุ

วุฒิทางการศึกษา ระดับชั้นที่สอน ความถนัดในการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ และ ประสบการณ์ในตำแหน่งของครูอาจารย์ มีความสัมพันธ์กัน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับและอันดับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของ ครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาครูอาจารย์ ให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของครูอาจารย์
2. ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้าน วิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา ตามลักษณะตัวแปรจะเป็นประโยชน์ แก่หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ในการ จัดการพัฒนาครูอาจารย์ให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของ ครูอาจารย์
3. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างระดับของความต้องการพัฒนาตนเองด้าน วิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา กับตัวแปรจะเป็นประโยชน์แก่ หน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ในการ จัดการพัฒนาครูอาจารย์ให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของ ครูอาจารย์โดยพิจารณาจากตัวแปรที่สัมพันธ์กัน
4. ทำให้ทราบระดับและอันดับความต้องการในวิธีการพัฒนาตนเอง ด้านวิชาการ ของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา จะเป็นแนวทางในการจัดการพัฒนาครูอาจารย์ ให้สอดคล้องกับความต้องการในวิธีการพัฒนาตนเองของครูอาจารย์ ทำให้การพัฒนา เป็นไปได้เร็วยิ่งขึ้น
5. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้าหรือวิจัยเพิ่มเติม ในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบข่ายของเนื้อหา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่จะศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบข่ายของเนื้อหาวิชาในการวิจัย

ขอบข่ายของเนื้อหาวิชาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ตามขอบข่ายของงานวิชาการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 16-17) ได้กำหนดไว้ 9 งานคือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2536 ซึ่งมีจำนวน 3,456 คน จากโรงเรียน 357 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส จำนวน 359 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มตามระดับชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- 3.1.1 อายุ
- 3.1.2 วุฒิทางการศึกษา
- 3.1.3 ระดับชั้นที่สอน

3.1.4 ความถนัดในการสอนตามกลุ่มประสบการณ์

3.1.5 ประสบการณ์ในตำแหน่งของครูอาจารย์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- ความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาสในด้าน
ต่อไปนี้

3.2.1 งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

3.2.2 งานการเรียนการสอน

3.2.3 งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

3.2.4 งานวัดผลและประเมินผล

3.2.5 งานห้องสมุด

3.2.6 งานนิเทศการศึกษา

3.2.7 งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน

3.2.8 งานส่งเสริมการสอน

3.2.9 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

- ความต้องการในวิธีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูอาจารย์

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการ หมายถึง ความปรารถนาที่จะดำเนินงานหรือปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง เพื่อส่งเสริมให้งานที่รับผิดชอบบรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี หรือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เข้าไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร
2. การพัฒนาตนเอง หมายถึง การนำตนเองไปสู่สภาพแห่งความดีขั้น เจริญขั้น สูงเด่นขึ้นกว่าฐานะตำแหน่งหน้าที่เดิมของตนเอง และก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานในหน้าที่ หน่วยงาน ชุมชน และชาติบ้านเมือง

3. งานวิชาการ หมายถึง งานตามขอบข่ายของงานวิชาการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ 9 งานคือ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ
4. ครูหรือครูอาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 ได้กำหนดตำแหน่ง ครู 1. ครู 2. อาจารย์ 1. อาจารย์ 2 และอาจารย์ 3 ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ในปีการศึกษา 2536
5. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส และดำเนินการจัดการศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2536 ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
6. อายุ หมายถึง อายุตามปฏิทินของครูอาจารย์ แบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ
 - 6.1 ต่ำกว่า 30 ปี
 - 6.2 30-40 ปี
 - 6.3 สูงกว่า 40 ปี
7. วุฒិทางการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของครูอาจารย์ แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ
 - 7.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 7.2 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
8. ระดับชั้นที่สอน หมายถึง ระดับชั้นเรียนที่ครูอาจารย์รับผิดชอบทำการสอนมากที่สุด ในชั้นนั้น ๆ แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ
 - 8.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือ 2
 - 8.2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หรือ 4
 - 8.3 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หรือ 6

9. ความถนัดในการสอนตามกลุ่มประสบการณ์ หมายถึง กลุ่มประสบการณ์ที่ครูอาจารย์มีความสันทัด แม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนตามกลุ่มประสบการณ์มากที่สุด แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มประสบการณ์คือ

- 9.1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้
- 9.2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
- 9.3 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
- 9.4 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
- 9.5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ

10. ประสบการณ์ในตำแหน่งของครูอาจารย์ หมายถึง จำนวนปีที่ครูอาจารย์ได้เคยปฏิบัติการสอนมาแล้ว ในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 4 ระดับคือ

- 10.1 ต่ำกว่า 5 ปี
- 10.2 6-10 ปี
- 10.3 11-15 ปี
- 10.4 สูงกว่า 15 ปี

11. ระดับความต้องการพัฒนาตนเอง หมายถึง ค่าเฉลี่ยของความต้องการพัฒนาตนเองที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 ระดับความต้องการมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 ระดับความต้องการมาก
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 ระดับความต้องการปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 ระดับความต้องการน้อย
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 ระดับความต้องการน้อยที่สุด